

Sonja Horvat

Mikrotoponimi na Vrheh in v dolini Raše (P - Ž)

Članek prinaša drugi del (od P do Ž)¹ mikrotoponimov, ki sem jih zapisala med svojim terenskim dialektološkim delom v letih 1989 do 1993.

Toponimi so za dialektologijo zanimivi kot jezikovno gradivo, ki najbolj zanesljivo ohranja glasovne posebnosti krajevnih govorov, po drugi strani pa doživlja razvoje, ki pritegnejo tudi etimologa.

Upoštevala sem naslednje zaselke med zgornjo Vipavsko dolino in južno ležečim delom kraške planote: Veliko Polje, Vrabče, Jakovice, Tabor, Sela Razgori, Griže, Poljane, Gradišče, Štjak, Selo, Ravnje, Krtinovica, Dolenje, Hribi, Pristava. Po narečju sodijo ti zaselki k notranjskini.

Dialektološka transkripcija, v katerem je gradivo zapisano, je povzeta deloma po transkripciji za Slovenski lingvistični atlas, deloma po Slovanskem lingvističnem atlasu, način označevanja naglasa s črtico pred naglašenim samoglasnikom pa po Evropskem lingvističnem atlasu. Ta kombinacija še najbolje predstavi glasoslovno podobo prej naštetih krajev; znaki ə, ɔ, ү, ѣ in γ se uporabljajo tudi namesto ustreznih velikih črk, krožec pod samoglasnikom pomeni njegovo reducirano oz. neizrazito izgovorjavo.

Zaradi gospodarnosti uporabljam pri zapisovanju gradiva nekaj krajšav in sicer: g. - gozd, gm. - gmajna, k. - košenina, m. - močvirnat svet, n. = njiva, t. = travnik, p. - pašnik, s. - senožet, sad. - sadovnjak, v. = vinograd, ne. - neobdelano.

Kobentovka - Kəb'iəntoučka (Razgori, n. in t.)

Lahovec - Łaxoūć (Razgori, zapuščeni v.)

Opesen - Opesenč - үәрәş'jen - үәрәş'jenč (Štjak, g. in p.)

Padanci - Pad'anci (Razgori, t.)

¹ Prim. Mikrotoponimi na Vrheh in v dolini Raše (A-O), Jezikoslovni zapiski, Zbornik inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša I, 147-154, Ljubljana.

- Pakušče - Pak'ušče (Mahniči, t.)
 Peca - P'eca (Griže, n. in t.)
 Peca - P'eca (g. in opuščen v. v bližini velikega previsa, skale)
 Piščančev vrt - Pišč'ancoū v'ərt (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Planina - Plan'ina (Veliko Polje, s.)
 Planine - Plan'ine (Krtinovica, t. oz. senožeti)
 Planine - Plan'ine (Ravnje, t. in nekdaj g.)
 Plante - Pl'ante R'enerjeve, Xi'bove (Poljane, n.)
 Plante - Pl'ante (Poljane, t.)
 Plante - Pl'ante (Razgori, n.)
 Platnice - Pl'ətn'ice (Griže, n. in t.)
 Plaviži - Plav'iži (Veliko Polje, t.)
 Plot - Pl'up't (Krtinovica, t.)
 Počivalniki - Počiv'ayniki (Jakovice, s. med gozdovi, kjer so ljudje na poti v mlin počivali)
 Pod gobo - Pud_γuəbo (Dolenje, g.)
 Pod lužo - Pod l'yužo (Pristava, t. in n.)
 Pod opesin - Pod_o'çpesin (Mahniči, t. pod majhnim hribčkom)
 Pod pilom - Pot p'iləm (Ravnje, g.)
 Pod sedlom - Pot s'jedləm (Stomaž, gm.)
 Pod stari tabor - Pot st'ər t'abor (Štjak, v. pod nakdanjim taborom)
 Pod starim žegnom - Pot st'arim Ž'iøymam (Štjak, t., nekoč njive)
 Pod Terom - P'odi T'jerəm ~ P'adi T'jerəm (Griže, gm.)
 Podanja - Pod'aña (Ravnje, n.)
 Podboršt - P'uɔdbəršt (Sela, t.)
 Podbrdo - Pɔdb'ərdu (Jakovice, g.)
 Podcerkev - Pɔtc'iərku (Razgori, n.)
 Podcerkev - Pɔtc'iərku (Stomaž, gm.)
 Poddolec - Pədd'yuɔlc (Vrabče, gm.)
 Poddolina - Pəddəl'ina (Sela, gozdnata gm.)
 Podel - P'yuadu (Griže, v.)
 Podgradišče - Pɔdγrəd'iše (Gradišče, v. in opuščen v.)
 Podhribovka - Pətxr'ibouka (Vrabče, gm.)
 Podkal - Pɔtk'ay (Razgori, t. in g.)
 Podklanec - Pɔtk'lanc (Selo, t.)
 Podkonec - Pɔtk'yuɔnc (Stomaž, gm.)
 Podkonjšek - Pɔtk'uəjnšk (Štjak, t.)
 Podlahovec - Pɔdl'axoūc (Razgori, g.)
 Podlaški kamen² - Pɔdl'aški k'amēn (Štjak, g., nekoč tudi "Podl'rški" pašnik)
 Podloke - Pədl'uəkə (Vrabče, t.)
 Podluža - Pɔdl'əža (Dolenje, t. in g.)
 Podluža na Dobravi - Pɔdl'əža na Dɔbr'avi (Dolenje, g. in gm.)

² Obe poimenovanji sta po tamkajšnjem studencu. Otrokom so pripovedovali, da prinašajo dojenčke izpod tega kamna.

- Podmlac - Pôdml'ac (Veliko Polje, n. in t.)
 Podnjiva - Pôdn'iva (Gradišče, t.)
 Podolgnica - Pôd'ouȝenca č Pôd'oȝrnca (Selo, t. in v.)
 Podplot - Pôtpl'ut (Dolenje, sadovnjak in t.)
 Podskeden - Pôtsk'adéñ (Pristava, slab g. in t.)
 Podstaje - Pôst'aje (Razgori, slab g.)
 Podstene - Pôst'ene (Nova vas, t. in n.)
 Podškol - Pôšk'ûol (Štjak, skalnata gm.)
 Podtaborska pot - Pôtt'abôrska p'uæt (Gradišče, g.)
 Podust - P'odust (Stomaž, n.)
 Podvina - Pôdv'ina (Dolenje, v. in g. od Dolenj do Ravenj)
 Podvina - Pôdv'ina (Ravnje, t. in v.)
 Podvina - Pôdv'ina (Štjak, t., v. in g. pod terasami s trtami)
 Podvinski potok - Pôdv'inski p'ûotæk (Ravnje, ime potoka)
 Podvišnje - Pôdv'išne (Selo, t.)
 Podvrt - Pôdv'art (Stomaž, n.)
 Podvrte - Pôdv'arte (Razgori, gm.)
 Podvrti - Pôdv'rti (Selo, t.)
 Podvrti ~ Povrta - Pôdv'rtj ~ Pôv'orta (Štjak, vrtovi pod grofovimi posestvi)
 Podvrtje - Pôdvrtj'ø (Mahniči, t.)
 Podzid - Pôdz'it (Ravnje, t.)
 Police pri Gabrovi griži - Pôl'ice ~ Pal'ice pâr ȝabrâvi ȝriži (Griže, p.)
 Poljane - Pôl'ane (Krtinovica, senožeti)
 Poljane - Pôl'ane (Ravnje, t., n. in v.)
 Poljane - Pôl'ane (Štjak, t.)
 Polje - P'ule (Veliko Polje, n.)
 Potok - P'ûotæk (Dolenje, spodnji tok potoka Šulka)
 Prala - Pr'ala (Poljane, potok med Poljanami in Razgori)
 Praprotnica - Pr'aprâncra (Vrabče, mešana gm.)
 Prek brd - Pr'ek b'art (Krtinovica, g.)
 Prek očak - Pr'ek ȝ'çak (Krtinovica, g. glede na prisojnost)
 Prek poljan - Pr'ek pôlan (Krtinovica, g.) "pod Poljanami"
 Preko Kranjska³ - Pr'øk Kr'ajnška (Vrabče, gm.)
 Preko potoka - Pr'ek Pôtuæka (Jakovice, t.)
 Preko Raše - Pr'øk R'aše (Vrabče, gm.)
 Preksonca - Pr'ejks'unca (Gradišče, g. in opuščen t.)
 Prekstraža - Pr'ejkstr'aža (Gradišče, g.)
 Prelog - Pr'elox (Štjak, n., t. in g.)
 Preloge - Prêluæye (Jakovice, n.)
 Preloge - Prêluæye (Veliko Polje, n.)
 Pri cepeh - Pâr cêp'ex (Jakovice, n.)
 Pri cerkvi⁴ - Pâr c'iärkvi (Mahniči, n. in t.)

³ Ime potoka.⁴ Sveti Anton - Sv'iæt Ant'uæn.

- Pri cerkvi - Pər c'jerkvi (Stomaž, n.)
 Pri češnjah - Pər češnjəx (Krtinovica, n., t. in v.)
 Pri fruškah - Pər fr'yškəx (Poljane, t.)
 Pri kalu - Pər k'ali (Griže, okolica napajališča za živino)
 Pri kalu - Pər k'ali (Hrib, t. in v.)
 Pri kalu - Pər k'ali (Jakovice, t. s kalom za napajanje živine)
 Pri Lahovki - P'ər L'axouki (Jakovice, gm.)
 Pri lesu - Pər l'ejsi (Pristava, slab g. pri gm.)
 Pri močilih - Pər moč'ilix, (Vrabče, t.)
 Pri močilih - Pər moč'ilix (Dolenje, t. in sadovnjak)
 Pri orehih - Pər yar'exix (Dolenje, t., n. in v.)
 Pri oskurših - Pər vəsk'uršix (Vrabče, kamnite kraške n.)
 Pri paludu - Pər pal'ədi (Krtinovica, v.)
 Pri pilu - Pər p'ilij "pri kapelici" (Mahniči, t.)
 Pri pralih - Pər pr'aləx (Poljane, t.)
 Pri Sv. Ani - Pər sv'iəti 'Ani (Jakovice, g.)
 Pri stajah - Prr st'ajax (Vrabče, gm.)
 Pri starem kalu - Pər st'armi k'ali (Poljane, g.)
 Pri studencu⁵ - Pər stəd'jenci (Griže, t. in n.)
 Pri studencu - Pər sted'jenci (Hrib, t. s studencom)
 Pri škavnju - Pər šk'aunji (Vrabče, gm.)
 Pri školu - Pər šk'yułi (Hrib, v. in t.)
 Pri škrli - Pər šk'ɔrlı (Vrabče, gm.)
 Pri vrtu - Pər v'erti (Poljane, g.)
 Pri vrtu - Pər v'erti (Poljane, n.)
 Pri zelniku - Pər z'iəyniki (Razgori, n.)
 Pri žlebih - Pər ž'l'ebix (Razgori, n.)
 Prihude - Pərx'ude (Štjak, g. in gm., grd teren: dva jarka, dve jami, skalnato)
 Prisonca - Pərs'unca (Štjak, g., nekoč v. v smeri proti braniški dolini)
 Pruh - Pr'yxt (Štjak, p. in g., nekdanji kamnolom, gramoznica)
 Pustoba - Pešt'yuoba (Mahniči, peščena n. in t.)
 Pustobe - Pešt'yuobe (Ravnje, poprej gm., sedaj opuščen v.)
 Pušče - Pyšče (Razgori, g. in prej v.)
 Raven - R'avən (Hrib, v. in t.)
 Ravenščice - R'aünsce (Dolenje, sadovnjak in v.)
 Ravnja - R'oyna (Dolenje, t., v. in n.)
 Ravnja - R'oyna (Gradišče, s.)
 Ravnja - R'oyna (Sela, t.)
 Ravnja - R'oyna (Stomaž, t.)
 Ravnja - R'ęyna ~ R'oyna (Pristava, t.)
 Reber - R'iəber (Štjak, p. pod previsi med Dolenjami in Krtinovico)
 Rebrica - R'jəbərca (Griže, p. in t.)
 Rebrica - R'jəbərca (Krtinovica, g.)

⁵ Zaradi bližine izvira.

- Rebrica - R'jebərcə Kəd'riətəva (Vrabče, t. in p.)
 Renčarija - R'enčar'ija (Vrabče, gm.)
 Renčeljevec - R'enčel'iəç (Razgori, g. in v.)
 Rener - R'ener (Poljane, t.)
 Rener dolina - R'ener dəl'inə (Poljane, n.)
 Rešelika⁶ - Rešel'ika (Sela, n.)
 Rezarjevec - Rez'arjeç (Štjak, v. in g.)
 Rihard⁷ - R'ixərt (Krtinovica, t. pod Ravnjami)
 Rob - R'uəp (Jakovice, gm.)
 Robidnik - Rəb'idnik (Razgori, t.)
 Rohad - R'uxət (Stomaž, t.)
 Sapinka - Sap'inka (Štjak, g.)
 Sedlo - S'jədlə (Stomaž, t. in n.)
 Selski bori - S'jəuski b'yɔri (Selo, g.)
 Selski kraj - S'iəuski kr'ej (Razgori, gm.)
 Senožet - Sn'ɔžət (Selo, t.)
 Senožet /dolenja in gorenja/ - Sn'yužət /d'uleňa in γureňa/ (Ravnje, n. in v.)
 Senožeti - Sənuž'iəti (Gradišče, opuščene senožeti)
 Sleme - Sl'eme (Jakovice, gm. in p., del Tera)
 Slive - Sl'ive (Razgori, košenice in g.)
 Sodni dol - S'uədñi d'u: (Sela, kraški t.)
 Sodovnice - Sodoñice (Razgori, n. in t.)
 Sojica - S'uəjca (Stomaž, n. in t.)
 Soline - Səl'ine (Ravnje, n. in v.)
 Spodnja ograda - Sp'udňa ɔy'rada (Gradišče, t.)
 Spred njive - Spred n'ive (Vrabče, n. in t.)
 Sračji žleb - Sr'ačji ž'l'ep (Vrabče, dolinica na gmajni)
 Srednja dolina - Sr'edňa dəl'inə (Poljane, n. in t.)
 Srednja njiva - Sr'edňa n'iva (Krtinovica, n., t. in v.)
 Srednje brdo - Sr'edñe b'ərdü (Štjak, v. in g.)
 Srednje brdo - Sr'edñe b'ərdü /nad Trebižani/ (Hrib, opuščena n.)
 Srednji hrib - Sr'edñi xr'ip (Razgori, nekdaj v., zdaj slab g. in košenice)
 Srednji rob - Sr'edñi r'uəp (Stomaž, gm.)
 Staje⁸ - St'aje (Nova vas, t.)
 Stara draga - St'ara dr'aşa (Selo, dolina pod Ostrim vrhom, kjer teče voda, ki se izliva v Branico)
 Stara gmajna - St'ara ȳm'ajna (Selo, g.)
 Stara gora - St'ara γuɔra (Vrabče, gm.)
 Stara njiva - St'ara n'iva (Poljane, t.)
 Stara reber ~ Mala Afrika - St'ara r'iəbər ~ M'ala 'Afrika (Štjak, v. z odličnim vinom, lega ugodna tudi za fige in oljke)

⁶ rešelika "vrsta grma"⁷ Po priimku mlinarja Riharda.⁸ Nekoč so tam bile ovčje staje.

- Stare apnenice - St'are jepl'iænce (Selo, g. in griža "kup ka menja")
 Stare brajde - St'are br'ajde (Stomaž, n.)
 Stari vinograd - St'ari n'uæyrat (Gradišče, g.)
 Staro brdo - St'aru b'ørdu (Vrabče, opuščeni v.)
 Strana - Str'ana (Razgori, gm. in v.)
 Strana - Str'ana (Vrabče, opuščeni v.)
 Straža - Str'aža (Gradišče, v. opuščen in t.)
 Straža - Str'aža (Jakovice, t. na vrhu hriba)
 Straže - Str'aže (Jakovce, t.)
 Strmadina - St'erm'adna (Dolenje, g.)
 Strmadina - St'erm'adna (Krtinovica, borov. g.)
 Strmec - St'ærømc, (Stomaž, prehodna parcela med gm. in g.)
 Strug - Str'ux (Jakovice, t.)
 Struga - Str'uža (Pristava, gm. med Gočami in Pristavo)
 Studenec⁹ - Sted'jenc (Veliko Polje, n. in t.)
 Studenec - Sted'jenc (Veliko Polje, ime studenca)
 Studenec - Sted'jenc (Jakovice, g. z vodnim zajetjem)
 Sušilo - Šæſ'ilu (Pristava, n., v. in t.)
 Sušomeja - Š'yšom'jeja (Vrabče, s. in opuščeni v.)
 Sveti Jakob pred gozdom - Sv'iæt J'akop pred γuæzdæm (Ravnje, štaška krajevna skupnost)
 Svinje - Sviñ'ø (Vrabče, gm.)
 Ščukovec - Ščykoç (Razgori, star v. in g.)
 Široka reber - Šr'øøka r'iæbør (Ravnje, g. v smeri proti Raši pod Ravnjami)
 Široke njive - Šjr'øøke nj'ive (Jakovice, n.)
 Škarnik - Šk'arnik (Ravnje, v.)
 Škopnica - Škæpn'ica (Razgori, g.)
 Škrljevci - Škærlj'øuci (Vrabče, opuščen v.)
 Škrljivice - Škærlj'øuce (Jakovice, t. in v.)
 Špilemberg - Šp'ilømb'jerk (Stomaž, prepad oz. brezno)
 Štorsko - Št'øørsku (Krtinovica, nekdaj cerkven štorski g.)
 Šulek - Š'ølk (Dolenje, zgornji tok potoka Šulka)
 Šulek - Š'ylk (Štjak, g. proti Dolenjam pod cesto)
 Ta dolgi boršt - Ta d'ouø b'øørøt (Poljane, g.)
 Ta malo čelo - Ta m'alu Čjelu (Razgori, gm.)
 Ta večje čelo - Ta v'iæče Čjelu ~ U Čjelci (Razgori, gm.)
 Ta večji vrt Fičurjev - Ta v'iæč v'ært Fič'yrjoù (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Ta večji vrt Fižincev - Ta v'iæč v'ært Fiž'incoù (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Tepetliče - Trëmpetl'iæje (Ravnje, t.)
 Ter - T'jer (Jakovice, gm. in p.)
 Ter - T'jer (Griže, hrib)
 Tetin vrt - T'jetin v'ært ~ Fič'yrjoù v'ært po dom'ače (Razgori, obzidana ograda oz. vrtovi)

⁹ Po parceli teče potok.

- Tevšice - T'jeušće (Jakovice, g.)
 Toncav yrt - Tuəncou v'ərt (Razgori, obzidana ograda oz. vrtovi)
 Trniče - Tərn'ičje (Selo, t. in griža)
 Trnje - T'ərnje (Ravnje, borov g.)
 V brki - U b'ərki (Dolenje, t., nekdaj n.)
 V dolini - U dəl'ini (Dolenje, t. in n.)
 V dolu - U d'yułi (Štjak, n. in sadovnjak)
 V dolu - U d'yułi (Vrabče, p.)
 V gnojevcih - U γn'uɔjəwçəx (Krtinovica, g.)
 V hajdini - U xəd'ini (Dolenje, t. in sadovnjak)
 V Jakovem bregu - J'akom br'eji (Jakovice, t.)
 V koronah - U kar'uənəx (Ravnje, v.)
 V lazih - U ɬazəx (Krtinovica, n.)
 V lesu - U l'ejsi (Hrib, v., g. in t.)
 V mali rebri - U m'ali r'jebri (Dolenje, n., v. in t.)
 V meji - U m'jeji (Krtinovica, g. in t.)
 V mlacu - U ml'aci (Hrib, t.)
 V senožeti - U snaž'ižti (Pristava, g., n., t. in v., vse skalnato)
 V vrtih - U v'ərtix (Štjak, nekdanji grofovi vrtovi)
 V vrtih - U v'ərtix (Vrabče, n.)
 V zelnikih - U z'iəynekəx (Krtinovica, n., t. in v.)
 V žlebu - U ž'ləbi (Jakovice, s.)
 Večkotovski hrib¹⁰ - Vęč'kuətoǔski xr'ip (Krtinovica, goljava)
 Veje - V'eje (Razgori, t. in g.)
 Velik vrt - V'jelik v'ərt (Jakovice, t.)
 Velika senožet - Vę'l'ika sn'uɔžət (Stomaž, t.)
 Velike njive - Vę'l'ike n'ive (Griže, n.)
 Velike njive - Vę'l'ike n'ive, (Razgori, n.)
 Velike ravnje - Vę'l'ike r'oñne (Sela, t.)
 Veliko čelce - Vę'l'iku č'jelcje (Vrabče, gm.)
 Videž dol - V'idež_du (Griže, t.)
 Vilen vrt - V'ilən v'ərt (Pristava, t. in n. v smeri proti Dolenjam, Vilenici: Tam so kraške jame s kapniki, tam teče Vilenik)
 Vilenica - V'ilənca (Pristava, potok, ki teče v Rašo in nato v Branico)
 Vilenica - V'ilənca (Mahniči, v. in t.; ime po potoku Vilenica od Sv. Katarine proti Mahničem)
 Vilenik - V'ilenik (Pristava, g. med Krtinovico in Pristavo)
 Vinograd - N'uəyṛat (Nova vas, v.)
 Volačev klanec¹¹ - Vɔł'ačou kl'anc (Jakovice, t. in n.)
 Volačeva ograda - Vɔł'ačəva үəyṛ'ada (Vrabče, t.)
 Volarija - Vələr'ija (Stomaž, t. in n.)
 Volščica - V'oñča (Štjak, g. macesnov, borov in bukov, na meji s Podrago)

¹⁰ Del parcele Na hribu.¹¹ Tudi Francinov klanec - Frąnc'inou kl'anc.

- Vrabce - *yr'apce* (Jakovice, t. in n.)
 Vrabce - *yr'apce* (Veliko Polje, n.)
 Vrabenški del - *yr'ab'enški d'el* (Jakovice, k.)
 Vrh griže - *V'əx yr'iže* (Poljane, t.)
 Vrhki - *V'ərxki* (Stomaž, g. borov)
 Vrt - *V'ərt* (Vrabče, n.)
 Vrt pred kolono - *V'ərt pr'et kaľ'uəno* (Razgori, obzidane ograde oz. vrtovi)
 Vrtače - *Vərt'ače* (Poljane, g.)
 Za botegarjevo hišo - *Zə bəd'yarjevo x'išo* (Mahniči, t.)
 Za hramom - *Zə xr'aməm* (Krtinovica, pusta n., t. in v.)
 Za kresom - *Zə kr'esam* (Štjak, gm., v prejšnjem stoletju goljava, na kateri so kurili pastirji ogenj oz. ob različnih priložnostih kresove)
 Za Lavrinovce - *Za Louř'inoūce* (Razgori, g.)
 Za obzidjem - *Za əbz'idjəm* (Jakovice, gm.)
 Za stari tabor - *Zə st'ari t'abor* (Štjak, g.)
 Za vinograde - *Zə n'uəyrade* (Tabor, n.)
 Zaboč¹² - *Zəb'əč* (Veliko polje, n. in t.)
 Zadaj za xrib - *Z'at zə xr'ip* (Krtinovica, g. in t.)
 Zadnja Draga - *Z'adńja dr'aya* (Jakovice, t.)
 Zadnje njive - *Z'adńe n'ive* (Hrib, t.)
 Zadnje njive - *Z'adńe n'ive* (Ravnje, n. in v.)
 Zadobrava - *Zədəbr'ava* (Dolenje, g.)
 Zgrad - *Z'ayrət* (Poljane, n.)
 Zgrade - *Z'ayrəde* (Veliko Polje, t. z lapornato, lahko zemljo)
 Zajkna meja - *Z'ajkna m'jeja* (Štjak, lep g.)
 Zakosovec - *Zak'usoūc* (Gradišče, p. in t.)
 Zamlace - *Zaml'ace* (Štjak, g.)
 Zaobršje - *Zə'ubəršje* (Krtinovica, g.)
 Zaobršje - *Zə'ubəršje* ~ *Zə'ubəršje* (Štjak, p., t. in g.)
 Zapil - *Zap'il* (Gradišče, n. in t.)
 Zarasek - *Zə'r'əsk* (Veliko Polje, s.)
 Zaust - *Za'ust* (Stomaž, t.)
 Zaveje - *Zav'eje*, (Razgori, g.)
 Zavr - *Zəv'ərt* (Stomaž, t.)
 Zavrti - *Zəv'ərti* (Stomaž, t. in n.)
 Zelnik - *Z'iəunik* (Dolenje, n. in t.)
 Zelnik - *Z'iəunik* (Griže, n.)
 Zelnik - *Z'iəunik* (Hrib, t.)
 Zelniki - *Z'iəuniki* (Stomaž, n.)
 Zelniki - *Z'iəuniki* (Jakovice, n.)
 Zgojnišče - *Zγ'uəjnšče* ~ *Na zγ'uγjnšči* (Štjak, terasaste n.)
 Zgon - *Zγ'un* (Razgori, gm.)
 Zgon - *Zγ'un* (Vrabče, gm.)

¹² Po obzidanih studencih v bližini.

- Zvon¹³ - Zv'čon (Veliko Polje, ograda)
 Zvon¹⁴ - Zγčon (Veliko Polje, ograda)
 Zvrtnica - Zvrtn'ica (Griže, n.)
 Žavlje - Ž'aule (Razgori, g. in v.)
 Žgavka - Žgavčka (Gradišče, v. in g.)
 Žleb - Žl'ejp (Gradišče, opuščen t.)
 Žlebič - Žl'epč (Poljane, t.)
 Žlebje - Žlēbj'č (Mahniči, t.)
 Žabovka - Žv'aboučka (Poljane, n.)

Navedeni toponimi kažejo različno motivacijo svojega nastanka. Če omenin samo nekaj najbolj opaznih, so to lahko:

- a) oblika pokrajine: Planina, Sleme, V žlebu, Podolgnica;
- b) orientacija v pokrajini: Podloke, Podbrdo, Podklanec, Podvrti, V lesu, Pri kalu, Pod pilom "pod znamenjem";
- c) (prevladujoča) poljedelska kultura oz. vrsta rastja: Široke njive, Zelniki, Senožet, Trniče, Trepeljče, Sušilo;
- č) kombinacija prejšnjih motivacij in rabe določene parcele v daljšem obdobju, npr.: Stara draga, Stare apnenice ali povezava navedenih motivacij s konkretnim zaselkom (Volačev klanec, Pri Lahovki, Selski kraj, Selski bori) ipd.

Motivacija nastanka toponimov je seveda med bolj privlačnimi in med najmanj raziskanimi vidiki njihove obdelave. Obdelati bi jo bilo treba na dosti bolj obsežnem gradivu od tu predstavljenega.

Informatorji (starost med 55 in 80 let):

- Dolenje 6, Jože Turk
 Gradišče 1, Jože Mohorčič
 Griže 4, Stane Orel
 Hrib 1, Jože Hrib
 Jakovice 7 (in Tabor nad Jakovicami), Milka Pangerc
 Krtinovica 4, Ludvik Rener
 Mahniči 4, Emilija Mislej
 Nova vas 1, Grofovi
 Poljane 5, Jože Rener
 Pristava 3, Marjo Škapin
 Ravnje 9, Ivan Funa
 Razguri 6, Franc Sanabor
 Sela 2, Jože Vitez

¹³ Ograda, v kateri so molzli ovce.

¹⁴ Ograda, v kateri so molzli ovce. Zvon in Zgon sta sosednji parceli.

Selo 1, Leopold Funa
Stomaž 11, Franc Hlača
Štjak 8, Ivan Štemberger
Veliko Polje 10, Ivanka Može
Vrabče 1, Ivan Vitez